

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2005 No. 3365

Rheoliadau Gweithdrefn Sylwadau (Plant) (Cymru) 2005

RHAN IV

YMDRIN Â SYLWADAU A'U HYSTYRIED

Gwneud sylwadau

11. Caniateir gwneud sylwadau ar lafar neu'n ysgrifenedig (gan gynnwys eu gwneud yn electronig).

Dyletswydd yr awdurdod lleol i ddarparu gwybodaeth a chymorth i achwynwyr

12.—(1) Cyn gynted â phosibl ar ôl i'r sylwadau ddod i law rhaid i'r awdurdod lleol—

(a) darparu'r canlynol ar gyfer yr achwynydd—

(i) manylion y weithdrefn a geir yn y Rheoliadau hyn; a

(ii) gwybodaeth am wasanaethau eirioli, pan fo'n briodol; a

(b) cynnig i'r achwynydd—

(i) cymorth a chanllawiau ynghylch dilyn y weithdrefn neu ei gynghori ym mha le y gall eu cael; a

(ii) cymorth i gael eiriolwr, pan fo'n briodol.

Sylwadau a wneir gan “bersonau eraill” (“other persons”) o dan adran 26(3)(e) o'r Ddeddf

13.—(1) Pan ddaw sylwadau gan achwynydd sy'n dod o fewn adran 26(3)(e) o'r Ddeddf i law'r awdurdod lleol, rhaid iddo benderfynu, cyn gynted â phosibl, a oes gan y person hwnnw fuddiant digonol yn lles y plentyn o dan sylw i warantu bod yr awdurdod lleol yn ystyried y sylwadau.

(2) Wrth ddod i benderfyniad o dan baragraff (1) rhaid i'r awdurdod lleol ystyried barn y plentyn pan ellir canfod beth ydyw.

(3) Os bydd yr awdurdod lleol yn penderfynu bod gan yr achwynydd fuddiant digonol yna rhaid iddo ystyried y sylwadau.

(4) Os bydd yr awdurdod lleol yn penderfynu nad oes gan yr achwynydd fuddiant digonol yna rhaid iddo hysbysu'r achwynydd o'r penderfyniad a'i hysbysu na chymerir unrhyw gamau pellach i ystyried y sylwadau.

(5) Rhaid i'r awdurdod lleol hysbysu'r plentyn o dan sylw o'r penderfyniad a wneir o dan baragraff (1) os yw o'r farn ei bod yn briodol iddo wneud hynny o ystyried beth yw dealltwriaeth y plentyn.

Tynnu sylwadau'n ôl

14.—(1) Caiff yr achwynydd neu eiriolwr dynnu sylwadau'n ôl ar lafar neu'n ysgrifenedig ar unrhyw adeg.

(2) Rhaid i'r awdurdod lleol ysgrifennu cyn gynted â phosibl at yr achwynydd ac at unrhyw eiriolwr i gadarnhau bod y sylwadau wedi'u tynnu'n ôl.

Penderfynu'n Lleol

15.—(1) Rhaid i'r awdurdod lleol gymryd pob cam rhesymol i benderfynu ar y sylwadau cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ac, yn ddarostyngedig i baragraffau (2) a (4), o fewn 10 niwrnod gwaith gan gychwyn—

(a) yn achos sylwadau sy'n dod o fewn adran 26(3)(e), ar y dyddiad y mae'r awdurdod lleol yn penderfynu bod gan yr achwynydd fuddiant digonol i warantu bod y sylwadau'n cael eu hystyried;

(b) mewn unrhyw achos arall, ar y dyddiad y daeth y sylwadau i law'r awdurdod lleol.

(2) Caniateir estyn y cyfnod y cyfeirir ato ym mharagraff (1) pan geir cais gan yr achwynydd am wneud hynny neu gyda chytundeb yr achwynydd hyd at 10 niwrnod gwaith ychwanegol.

(3) Nid oes angen i'r weithdrefn a ddilynir gan yr awdurdod lleol pan fydd yn ceisio penderfynu ar faterion o dan baragraff (1) gynnwys person annibynnol.

(4) Pan fo achwynydd wedi gofyn am eiriolwr caiff yr awdurdod lleol estyn y cyfnod a bennir ym mharagraff (1) hyd at 10 niwrnod gwaith ychwanegol er mwyn galluogi eiriolwr i gael ei benodi ar yr amod—

(a) bod yr awdurdod lleol yn hysbysu'r achwynydd o'r estyniad;

(b) bod yr awdurdod lleol yn hysbysu'r achwynydd—

(i) o'r camau a gymerwyd hyd y dyddiad hwnnw i drefnu eiriolwr; a

(ii) o hawl yr achwynydd i fynnu cael ystyried y sylwadau heb gynnwys eiriolwr.

(5) At ddibenion paragraff (1), mewn unrhyw achos pan fyddai'n briodol gwneud hynny, a chyda chytundeb yr achwynydd, caiff yr awdurdod lleol wneud trefniadau ar gyfer cymodi, cyfryngu neu ar gyfer cymorth arall at ddibenion penderfynu ar y sylw.

(6) Os penderfynir ar y sylw o dan baragraff (1), rhaid i'r awdurdod lleol roi cadarnhad ysgrifenedig i'r achwynydd o'r penderfyniad y cytunir arno.

(7) Os na phenderfynwyd ar y sylwadau o fewn 20 o ddiwrnodau gwaith, rhaid i'r awdurdod lleol, cyn gynted ag y bo'n ymarferol, hysbysu'r achwynydd yn ysgrifenedig:

(a) o hawl yr achwynydd i ofyn am i'r sylwadau gael eu hystyried yn ffurfiol;

(b) o'r weithdrefn ar gyfer gofyn am ystyriaeth bellach o'r fath; ac

(c) o'r dyddiad erbyn pryd y mae'n rhaid gwneud cais o'r fath gan roi sylw i ddarpariaethau paragraff (8).

(8) Caiff yr achwynydd ofyn ar lafar neu'n ysgrifenedig am i'r sylwadau gael eu hystyried yn ffurfiol o dan reoliad 16, a hynny ar unrhyw adeg o fewn 30 o ddiwrnodau gwaith i'r dyddiad y gwnaed y sylwadau gyntaf.

Ystyriaeth Ffurfiol

16.—(1) Pan fo'r achwynydd wedi gofyn am i'r sylwadau gael eu hystyried yn ffurfiol, yn ddarostyngedig i reoliadau 8, 9 a 10, rhaid i'r awdurdod lleol ymchwilio i'r sylwadau i'r graddau y mae hynny'n angenrheidiol ac yn y dull mwyaf priodol ym marn yr awdurdod ar gyfer penderfynu ar y sylwadau'n gyflym ac yn effeithlon.

(2) Rhaid i'r awdurdod lleol lunio cofnod ysgrifenedig ffurfiol o'r sylwadau cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol a'i anfon at yr achwynydd ynghyd â gwahoddiad i'r achwynydd wneud sylwadaeth ar ba mor gywir yw'r cofnod.

(3) Rhaid i'r awdurdod lleol ystyried unrhyw sylwadaethau a wneir gan yr achwynydd o dan baragraff (2) a rhaid iddo, yng ngoleuni'r sylwadaethau hynny, wneud unrhyw ddiwygiadau sy'n angenrheidiol i'r cofnod er mwyn sicrhau ei fod, ym marn yr awdurdod, yn gofnod cywir o'r sylwadaethau.

(4) Ac eithrio pan wnaed trefniadau o dan reoliad 15(5), caiff yr awdurdod lleol, mewn unrhyw achos pan fyddai'n briodol gwneud hynny, a chyda chytundeb yr achwynydd, wneud trefniadau ar gyfer cymodi, cyfryngu neu ar gyfer cymorth arall at ddibenion penderfynu ar y sylwadau.

(5) Rhaid i'r awdurdod lleol—

- (a) egluro i'r achwynydd sut yr ymchwilir i'r sylwadau; a
- (b) anfon copi o'r sylwadau at unrhyw berson sy'n destun y sylwadau—
 - (i) oni wnaed hyn eisoes; neu
 - (ii) oni fyddai rhoi hysbysiad ar yr adeg honno'n rhagfarnu'r ystyriaeth o'r sylwadau.

(6) Caiff yr awdurdod lleol—

- (a) gwahodd yr achwynydd ac unrhyw berson arall a allai ym marn yr awdurdod gynorthwyo gyda phenderfynu ar y sylwadau i gael eu cyf-weld; a
- (b) gofyn am unrhyw gyngor sy'n ofynnol ym marn y swyddog cwynion.

(7) Pan gaiff unrhyw berson ei gyf-weld yn unol â pharagraff 6(a) rhaid i'r awdurdod lleol—

- (a) anfon copi o'r cofnod drafft o'r cyfweliad at y person a gafodd ei gyf-weld;
- (b) gwahodd y person hwnnw i ddatgan pa mor gywir yw'r cofnod drafft;
- (c) ystyried unrhyw sylwadaethau a wneir gan y person; ac
- (ch) yng ngoleuni'r sylwadaethau hynny, gwneud unrhyw ddiwygiadau i'r cofnod sy'n angenrheidiol ym marn yr awdurdod er mwyn sicrhau bod y cofnod yn un cywir.

(8) Rhaid i'r awdurdod lleol gymryd pob cam rhesymol i roi gwybod i'r achwynydd am hynt ei ystyriaeth ffurfiol o'r sylwadau.

Penodi person annibynnol

17.—(1) Rhaid i'r trefniadau a wneir o dan reoliad 16 gynnwys penodi person annibynnol.

(2) Rhaid i'r person annibynnol gymryd rhan mewn unrhyw ystyriaeth o sylwadau gan yr awdurdod lleol o dan reoliad 16.

(3) Rhaid i'r person annibynnol gymryd rhan mewn unrhyw drafodaethau a gynhelir gan yr awdurdod lleol ynghylch y cam i'w gymryd yng ngoleuni ei ganfyddiadau mewn perthynas â'r sylwadau a'r casgliadau y mae'n dod iddynt.

Ymateb

18.—(1) Rhaid i'r awdurdod lleol baratoi ymateb ysgrifenedig i'r sylwadau—

- (a) sy'n crynhoi natur a sylwedd y sylwadau;
- (b) sy'n disgrifio'r ymchwiliad o dan reoliad 16 ac yn crynhoi'r casgliadau;
- (c) sy'n egluro pa gam a fydd yn cael ei gymryd i benderfynu ar y sylwadau;
- (ch) sy'n cynnwys ymddiheuriad i'r achwynydd, pan fo'n briodol, a
- (d) sy'n nodi pa gam arall, os o gwbl, a fydd yn cael ei gymryd yng ngoleuni'r sylwadau.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraff (3) a rheoliad 13, rhaid anfon yr ymateb at yr achwynydd o fewn 25 o ddiwrnodau gwaith yn cychwyn ar y dyddiad y daeth cais gan yr achwynydd am ystyriaeth ffurfiol i law'r awdurdod lleol.

(3) Os, yn achos—

- (a) unrhyw sylwadau pan gafwyd anhawster i benderfynu ar eu natur neu eu sylwedd;
- (b) sylwadau yr ymdriniwyd â hwy fel sylwadau darostyngedig i ystyriaeth gyfredol o dan reoliad 8; neu
- (c) unrhyw sylwadau eraill pan fo'r achwynydd wedi cytuno i'r ymateb fod yn hwyrach,

nad yw'n bosibl anfon yr ymateb o fewn 25 o ddiwrnodau gwaith, rhaid i'r awdurdod lleol hysbysu'r achwynydd o'r rheswm am yr oedi, o'r dyddiad y mae'n disgwyl anfon yr ymateb a rhaid iddo anfon yr ymateb hwnnw cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

(4) Rhaid i'r ymateb gynnwys gwybodaeth am—

- (a) hawl yr achwynydd i ofyn am i'r sylwadau gael eu hystyried ymhellach gan banel annibynnol yn unol â darpariaethau mewn rheoliadau a wneir gan y Cynulliad Cenedlaethol o dan adran 26ZB o'r Ddeddf(1);
- (b) y weithdrefn ar gyfer gofyn am ystyriaeth bellach o'r fath; ac
- (c) o fewn pa gyfnod o amser y mae'n rhaid gwneud cais o'r fath.

(5) Rhaid anfon copïau o'r ymateb a baratoir yn unol â pharagraff (1)—

- (a) at eiriolwr yr achwynydd;
- (b) at y person annibynnol a benodir o dan reoliad 17;
- (c) at unrhyw berson oedd yn destun y sylwadau;
- (ch) os sylwadau safonau gofal a grybwyllir yn rheoliad 10 yw'r sylwadau, at y person a gofrestrir o dan Ddeddf Safonau Gofal 2000 neu Ddeddf Plant 1989 fel darparwr mewn cysylltiad â'r sefydliad neu'r asiantaeth.